ДГ „ПРОЛЕТ” СЕЛО ЦАРАЦОВО ОБЩИНА МАРИЦА

ул. „ Хан Аспарух „23 тел. 03127/2330 e-mail: prolet11111@abv.bg

Утвърдил:……
Иванка Михова
Директор на ДГ «Пролет» с. Царацово

Програма
за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи в ДГ „Пролет“ за 2025/2026 учебна година

Настоящата Програма е приета на ПС, с Протокол № 1/15.09.2025г.

Програмата е разработена на основание чл.263 ал.1 т.9 от ЗПУО

.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата програма се издава на основание наредбата за държавния образователен стандарт за приобщаващо образование. Държавният образователен стандарт за приобщаващо образование има за цел да определи условията и начините за осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всяко дете с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

II. ФИЛОСОФИЯ НА ПРОГРАМАТА

Ние приемаме приобщаващото образование като ориентиран подход, като среда в която всяко дете се чувства полезно, ценено и включено в живота на детската общност на групата, в която всички са приобщени в усещането си за принадлежност и взаимна свързаност с останалите.

Според някои учени „Приобщаващото образование обхваща повече дейности от обучението в детската градина и то включва:

- дейности в дома, общността, неформалните и неофициални системи;
- утвърждава, че всички деца са обучаеми;
- подпомага образователните структури, системи и методологии да посрещнат потребностите на всички деца;
- признава и зачита различията между децата, свързани с възрастта, пола, етническата принадлежност, езика, уврежданията и т.н.;
- то е динамичен процес, който постоянно се развива в зависимост от културата и контекста;
- то е част от по-обхватната стратегия за изграждане на приобщаващо общество.

III. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

- гарантиране на правото на всяко дете на достъп до детска градина най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование;
- гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучението и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
- прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- приемане и зачитане на уникалността на всяко дете - индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето да развие максимално своя потенциал;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина
- системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища - управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата

- сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование - детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, семейството и общността;
- намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата в дейността на детската градина.
- нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата за живот в приобщаващо общество;
- гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата в зависимост от спецификата на обществения живот.
- изграждане на позитивен психологически климат в ДГ „Пролет„ с. Царацово

IV.ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

Чл.1. Детската градина осигурява приобщаващо образование и подкрепа за личностно развитие на всяко дете съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги за премахване на пречките пред ученето и научаването съобразени с индивидуалните, възрастовите и социалните му промени и потребности.

ал.1. Детската градина самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

- подкрепа за личностно развитие на детето; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина; развитие на училищната общност; да бъдат поощрявани с морални и материални награди

ал.2. В детската градина се прилагат: правила за поведение в групата, гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование насочено към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности за здравето и околната среда, прилагане на Механизъм за противодействие на тормоз между деца утвърден от министъра на образованието и науката.

ал.3. За преодоляване на проблемното поведение на дете и справяне със затрудненията му в образователния процес и средата в детската градина се прилагат следните дейности: информиране на родителите за проблема; консултиране с педагогически специалисти; насочване на детето към дейности съобразени с неговите потребности; индивидуална подкрепа от ресурсен учител, помощник на учителя; информирано съгласие от родителя за обща и допълнителна подкрепа.

ал.4. При отказ на родителя да изрази съгласие за дейностите по ал. 3, директорът на детската градина писмено уведомява отдела за закрила на детето по местоживеене на детето.

Чл. 2. Детската градина има етичен кодекс, който се приема от педагогическия съвет и обществения съвет.

ал.1. Осигурява подкрепа за личностно развитие на децата съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

ал. 2. Самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на детето;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

ал.3. Учителите на детето в групата установяват напредъка на всяко дете поне два пъти в годината-в началото и в края на годината въз основа на материали от дейността му-рисунки, снимки, други творчески работи, както и писмените становища на психолога или от друг специалист.

ал.4. За резултатите от напредъка на детето учителят изготвя доклад до директора . Материалите, становищата и докладът се съхраняват в портфолиото на детето.

ал.5. Конкретните мерки за работа с отделни деца се вписват в дневника на групата отнасящи се до обща подкрепа за личностно развитие.

V.ОБЩА ПОДКРЕПА

В детското заведение няма назначен психолог.

Чл. 3. Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти- психолог, логопед, ресурсен учител, или педагогически специалисти от центъра за подкрепа за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. занимания по интереси;
3. библиотечно-информационно обслужване;
4. грижа за здравето;
5. поощряване с морални и материални награди;
6. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
7. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
8. логопедична работа.

ал.1. Обща подкрепа се осигурява при необходимост:

Затруднения във: физическото развитие, познавателното развитие, езиковото развитие, социалното развитие, сензорно развитие, емоционално развитие, творческо развитие, обучителни затруднения спрямо децата от същата възрастова група, наличие на рискови фактори в средата на детето, хронично заболяване, обучителни затруднения, изявени дарби в изкуствата и спорта

ал.2. За обща подкрепа на деца, които не владеят български език се подава заявление от родителите

Чл.4. Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на децата, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.

Чл. 5. Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

Чл. 6. Децата се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на детската градина при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

ал. 1. Директорът след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за децата.

Чл. 7. Детската градина осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

ал.1. Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща политика, разработват се самостоятелно от детската градина и включват:

1. изготвяне на правила за поведението в групите/ занималните;
2. разглеждане на подходящи за възрастта теми;
3. партньорство с родителите;
4. дейности за развитие на компетентностите на всички деца от детската градина.

VI.ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Чл. 8. Допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните потребности.

ал.1. Оценката се извършва от екип за подкрепа и личностно развитие със заповед на директора за конкретно дете. Оценката на детето е процес на събиране на и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, слаби страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.

ал.2. Въз основа на обсъжданата информация се определят децата , на които следва да се извърши оценка на индивидуалните потребности с цел осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

ал.3. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на детето, в който се определят конкретни дейности, и необходимите специалисти и включва:

1. работа с дете по конкретен случай;обучение, възпитание, социализация.

2.психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. ресурсно подпомагане.

ал. 4. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца:

1. със специални образователни потребности;
2. в риск;
3. с изявени дарби;
4. с хронични заболявания.
5. емоционално-поведенчески затруднения
6. сензорни, неврологични, множество увреждания;

ал. 5. За допълнителна подкрепа родителите подават заявление

Чл. 9. Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина.

ал.1. Екипът за подкрепа:

в 3- дневен срок от извършването на оценката изпраща копие от протокола с оценката и решението на екипа за подкрепа на дете със СОП на директора, за представяне в регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование.

на всеки три месеца внася промени в плана за подкрепа на детето с писмено съгласие на родителя.

Изготвя доклади за всяко дете два пъти в учебното време- до 15 януари и до 15 юни.

VII.РАННО ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА

Чл. 10. ал.1. Ранно оценяване се извършва на деца от 3- 3,6 год. възраст при първоначално постъпване в ДГ чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения от педагогически специалисти и учителите на детето в групата..

ал.2. Извършва се с писмено съгласие на родителя**;**

ал.3. След извършване на оценяването, родителят се запознава с оценката и резултатите с подпис;

ал.4. В зависимост от оценката и резултатите, Координиращият екип в детската градина съвместно с родителите определя за всяко дете дейности от обща или допълнителна подкрепа. Взема предвид анализите и наблюденията на учителите на детето в групата, разглежда медицинските документи на детето и определя вида на подкрепата – обща или допълнителна

ал.5. Ранно оценяване може да се изиска и по инициатива на родителя на детето.

ал.6. За всяко дете за допълнителна подкрепа се утвърждава състав на екип от педагогически специалисти, който проследява напредъка и развитието на детето.

ал. 7. Оценка на индивидуалните потребности се извършва на деца със СОП, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания.

ал.8. На деца на 5-6 год. възраст, които са на задължително предучилищно образование се извършва оценка на риска от обучителни затруднения в началото на учебната година / **до 15 октомври**/ В 14 дневен срок преди края на учебното време на учебната година / **до 15 май**/ учителите на групата установяват готовността на детето за училище, като отчитат физическото , познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

VIII. АНАЛИЗ НА РЕАЛНАТА СИТУАЦИЯ

В ДГ „Пролет“ с. Царацово са записани и посещават 97 деца в 4 възрастови групи на възраст 2-7 години. В детското заведение има деца от различни етнически групи. Няма данни за етническа и друга дискриминация. В детското заведение се обучават 2 деца със СОП. Това налага разработената програма за приобщаващо образование да бъде в сферата на общата и допълнителна подкрепа.

СФЕРИ НА ПОДКРЕПА	ДЕЙНОСТИ – ОБЩА ПОДКРЕПА	ДЕЙНОСТИ – ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА
Подкрепа за личностно развитие на децата	1. Определяне на координатор и осъществяване на мониторинг съвместно с педагогическата колегия. 2. Разпознаване на потребността от предоставянето на обща подкрепа за личностно развитие на детето. 3. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти. 5. Занимания допълнителни дейности –танци и английски език по предварително разработен график. 6. Политиката на детското заведение за противодействие на тормоза в детското заведение се реализира на равнище детска градина и на равнище възрастова група , като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция - /План на Комисията за дете в риск за справяне с тормоза, механизъм и алгоритъм на действие/. 7. Стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на технологиите, изкуствата, спорта, здравното образование. Дейности разработени в Годишен план за дейността на ДГ /	1.Предложение до директора за създаване на екип за подкрепа, в случай че има индикации за него. Дейностите се реализират съгласно ДОС за Приобщаващо образование. 2.Оценката на индивидуалните потребности на деца със специални образователни потребности се извършва от психолог, логопед, ресурсен учител, а при лица с увреден слух – и от рехабилитатор на слуха и говора, съвместно с учителите, които преподават на детето. Оценява се познавателно развитие, комуникативни умения, социални умения, физическо развитие и адаптивно поведение, психични реакции, семейно функциониране. 3. Оценката на индивидуалните потребности на деца в риск се извършва от психолог и/или от социален работник съвместно с учителите, които преподават на детето в съответната възрастова група в детското заведение. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето и неговата среда.
Изграждане на позитивен психологически	1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния	Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа от интердисциплинарен екип /

климат	процес.	Комисия за дете в риск /
	2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата.	Работата по конкретен случай е срочна и цели подкрепа за автономното функциониране на детето, развитието на неговите силни страни, както и предотвратяване на отпадането му от образователната система.
	3. Работа със средата, в която е детето -– семейството, децата в социо групата.	
Достъпност на средата и работа в общността	1. Осигуряване на достъпна среда – рампи и пр. за деца със СОП. 2.Превенция на дискриминационните практики, чрез работа на Комисията за работа с деца в риск. 3. Работа с УН и Обществения съвет за подкрепа на дейностите по личностното развитие. 4. Участие на Комисията за дете в риск при превенция на рисково поведение, интеркултурно и гражданско образование.	Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти / при възникване на потребност от това/

Иванка Михова
Директор ДГ "Пролет" с. Царацово